

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ: МОДЕЛЮВАННЯ КОМУНІКАТИВНОГО ПРОЦЕСУ

Вінницький національний технічний університет;

Анотація

У статті досліджено та описано моделювання комунікативного процесу на рівні місцевого самоврядування.

Ключові слова: місцеве самоврядування, комунікація, соціальна система, комунікативний процес.

Abstract

The article explores and describes the modeling of the communication process in local self-government.

Keywords: local self-government, communication, social system, communication process.

Вступ

Задля пояснення суті взаємовідносин та явищ, які відбуваються під час комунікації у такій складній соціальній системі, якою є місцеве самоврядування, застосовуються різні теоретичні моделі. Для нашого дослідження ці моделі допоможуть з'ясувати види, спрямованість, суб'єкт та об'єкт комунікативного впливу, структуру та особливості формування комунікативного простору, сутність комунікативного потенціалу та умови застосування комунікативних стратегій.

Описуючи середовище, в якому відбувається комунікативний процес на рівні місцевого самоврядування, важливо звернути увагу також не тільки на внутрішню структуру процесу, але й на ті обмежувальні детермінанти, якими регламентується діяльність усієї системи місцевого самоврядування в Україні. Ці детермінанти потрібно враховувати при майбутній імplementації в комунікативний процес розроблених комунікативних стратегій. Відтак, виникає необхідність дослідження правових засад функціонування та інформаційного забезпечення комунікативного процесу в місцевому самоврядуванні України [1; 2; 3].

Важливим аспектом визначення теоретико-методологічних передумов для практичного застосування комунікативних стратегій у місцевому самоврядуванні є формування програми їх застосування, своєрідного векторного поля спрямування цих стратегій. Відтак, виникає потреба ще й у визначенні актуальних завдань місцевого самоврядування [1].

Базуючись на загальній теорії комунікації та теорії інформації, комунікативний процес можна розглядати у межах проблематики філософії, культурології, соціології, психології, політології, лінгвістики та інших гуманітарних наук. Відтак, для нашого дослідження, як і для теоретичних та прагматичних аспектів комунікативного процесу в місцевому самоврядуванні, найбільшого значення набувають міждисциплінарні напрями, які знайшли своє відображення в інтегративних наукових дисциплінах (психолінгвістика, соціопсихологів, соціолінгвістика, соціокомунікація тощо) та прикладних дисциплінах (соціальна робота, муніципальне управління, політичні технології, психологія масових комунікацій, стратегічне планування розвитку території тощо).

Слід відзначити, що описувані моделі, незважаючи на використання у них елементів комунікативного процесу в місцевому самоврядуванні, не враховують того, що місцеве самоврядування є складною соціальною системою, із притаманними їй своєрідними процесами взаємодії між структурними елементами. Відтак, наведені моделі є тільки теоретичним поглядом на комунікацію взагалі, безвідносно до її видів та ролі у функціонуванні соціальних систем [2].

Розглянемо моделі, які пояснюють наслідки впливу комунікації співвідносно до соціального середовища (соціальної системи). Отже, для з'ясування впливу комунікації з огляду на соціальне середовище, в якому вона відбувається, розглянемо адекватний опис моделі системного рівня, в якій знайде відображення вплив комунікації на середовище – в нашому випадку – на соціальну систему місцевого самоврядування і навпаки – середовища на комунікацію [3].

З метою опису різних видів та рівнів впливу комунікації, від суто індивідуального до групового або навіть глобального в масштабах всієї планети, використовуються моделі як мікро-, так і макроаналітичного типу.

Індивідуальний вплив комунікації відображається у психологічній моделі Комстока та у моделі когнітивної обробки Торсона. Однією з найбільш ефективних моделей для опису безпосереднього впливу комунікації на певних осіб можна вважати психологічну модель Комстока (Comstock). Модель передбачає, що поведінка персонажів телепередач може впливати на поведінку глядача. Індивід навчається поведінки, яку він бачить на екрані, і може переймати її [3].

Психологічні моделі комунікації міжособистісного рівня впливу зосереджуються, насамперед, на описі психологічних складових комунікативного процесу. Популярною у застосуванні для ведення бізнесу та впровадження сучасних управлінських технологій виявилася теорія транзакційного аналізу, розробником якої став Е.Берн (Ernst Berne). Він припустив, що в кожен окремий момент часу люди можуть перебувати в одному з еґо-станів, тобто в особливому наборі почуттів і переживань, пов'язаними з певними паттернами поведінки [1]. Відтак, Е.Берн запропонував розрізняти три таких еґо-стани – Батька (екстерасихіка), Дорослого (неопсихіка) та Дитини (архепсихіка).

На рівні масцевого самоврядування потрібно враховувати суб'єктивні та об'єктивні зв'язки, роль засобів комунікації та правову площину взаємин.

Висновки

Місцеве самоврядування, як і будь яка інша складна соціальна система, включає в себе і комунікативні підсистеми, в яких комунікативний процес відбувається у різних формах – присутні лінійні, інтерактивні і транзактивні комунікації. Від того, яка саме модель стає домінуючою в тій чи іншій підсистемі, і визначається загальний комунікативний характер як цієї підсистеми зокрема, так і системи місцевого самоврядування загалом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Денисюк С. Г. Математичне моделювання та побудова проведення майбутніх президентських виборів в Україні. Нова парадигма : журнал наукових праць [голов. ред. В. П. Бех]. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. Вип. 78. С. 107–115.
2. Основні теорії комунікації / Під ред. М.А. Василика. Москва: Гарда- ріки, 2003.
3. Денисюк С. Г. Комунікологія : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2015. 102 с.

Копиця Вадим Олександрович – студент групи ІІСТ-17б, факультету комп'ютерних систем та автоматизації, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, kopivad@gmail.com

Денисюк Світлана Георгіївна – доктор політичних наук, професор, професор кафедри суспільнополітичних наук, проректор з науково-педагогічної роботи і соціальних комунікацій, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: svetadenisiyk@gmail.com

Kopytsia Vadym Oleksandrovich – student of IIIST-17b, Faculty of Computer Systems and Automation, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, kopivad@gmail.com

Svitlana G. Denysiuk – Doctor of Politician science (Eng.), professor, professor of social and political sciences department, vice-rector for scientific and pedagogical work and social communications, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: svetadenisiyk@gmail.com